

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради
Черченської спеціальної школи
30.08.2022 р. Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора Черченської спеціальної
школи Івано-Франківської обласної ради
31.08.2022 р. № 31

**НАСКРІЗНА
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Черченської спеціальної школи
Івано-Франківської обласної ради
на 2022/2023 навчальний рік**

с. Черче
2022 р.

Розділ 1

Загальні положення освітньої програми Черченської спеціальної школи для дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Наскрізна освітня програма (далі – освітня програма) розроблена на виконання Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» зі змінами внесеними постановою Кабінету міністрів України від від 24 липня 2019 р. № 688, «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про затвердження державного стандарту базової середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 «Про затвердження державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом МОНУ від 26.07.2018 р. за № 814 (зі змінами, наказ МОН від 16.08.2019 № 917), (Додаток 7), Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом №1317 від 07.12.2021 р.(зі змінами, наказ МОН від 29.08.22 р. за №769) (Додаток 11), Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом МОНУ від 12.06.2018 р. за № 627 (таблиця 13).

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами.

Призначення Черченської спеціальної школи та засіб його реалізації

Черченська спеціальна школа Івано-Франківської обласної ради (далі школа) – заклад загальної середньої освіти, метою діяльності якого є реалізація права на освіту та реабілітацію дітей з особливими освітніми потребами, а саме з порушеннями опорно-рухового апарату.

Призначення школи полягає в наданні якісної початкової та базової загальної освіти, виховання та реабілітації дітей шкільного віку з особливими освітніми потребами, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності і є соціалізованою.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей.

Основним засобом реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм та корекція розвитку, яка спрямована на загальний фізичний розвиток організму дітей, повне або часткове відновлення порушених функцій опорно-рухового апарату, формування стійкої мотивації і потреби у збереженні і зміцненні здоров'я.

У той же час школа має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної, спортивної тощо)

Освітня програма, що реалізується в школі, спрямована на: формування ключових компетентностей в дитини з особливими освітніми потребами, розвиток в учнів національної самосвідомості; формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми здійснюється через два рівні освіти:

- початкова освіта (тривалістю чотири роки);
- базова середня освіта (тривалістю шість років);

Школа надає здобувачам освіти реабілітаційні та корекційні послуги, до виконання яких залучаються медичні працівники, вчитель-реабілітолог, інструктор з фізичної культури, масажисти, вчителі лікувальної фізкультури, логопед, практичний психолог, соціальний педагог.

Розділ 2.

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені призначенням і місцем школи в освітньому просторі.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.

5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів підвищення кваліфікації.

7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.

8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази та засобів для здійснення корекції та реабілітації.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Розділ 3.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ

Загальний обсяг навчального навантаження поданий у навчальних планах (Таблиці 1, 2). Відповідно до специфіки школи, особливостей фізичного розвитку дітей, мови навчання обрано **навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4 класів складає 2275 годин/навчальний рік: для 2 класу-735 годин/навчальний рік, для 3, 4 класів по 770 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл) складає 1085 годин/навчальний рік: для 5 класу - 980 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-10 класів складає 5390 годин/навчальний рік: для 6 класу – 980 годин/навчальний рік, для 7 класу – 1050 годин/навчальний рік, для 8-10 класів по 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Таблиці 1, 2, 3).

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як "Екологічна безпека й сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість і фінансова грамотність" спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

		<p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою</p>

		<p>позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання з наскрізними лiнiями реалізується насамперед через організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

Виокремлюються такі наскрізнi лiнii ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізнi лiнii є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лiнii є соціальнозначимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лiнiями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного учня у навчанні, а визначення особистих результатів учнів не передбачає порівняння із досягненнями інших учнів і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів у початковій школі здійснюється відповідно до наказу МОНУ від 13.07.2021 р. за № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу здійснюється відповідно до наказу МОН від 01.04.2022 р. за №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»

Оцінювання навчальних досягнень учнів у базовій школі (6-10 кл.) здійснюється відповідно до наказу МОН від 13.04.2011 за № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінюванню результатів навчальної діяльності учнів з предметів здійснюється на основі Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів в Черченській спеціальній школі Івано-Франківської обласної ради, схвалених на засіданні педагогічної ради (протокол № 1 від 30.08.2019р.) затверджених наказом № 26 від 02.09.2019 р. зі змінами схваленими на засіданні педради (протокол № 1 від 31.08.2020р.) затвердженими наказом № 30 від 31.08.2020 р.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, формувати переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти

з порушеннями опорно-рухового апарату, пропонований зміст навчальних предметів подано у Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 кл., затверджену наказом МОНУ від 08.10.2019 р. за № 1272 та у Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 кл., затверджену наказом МОНУ від 08.10.2019 р. за № 1273, що розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України для учнів НУШ (у 2020-2021 н.р.: 1-3 кл., у 2021-2022 н.р.: 4 кл.)

Очікувані результати навчання здобувачів базової загальної освіти з порушенням опорно-рухового апарату

Очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів навчальних програм для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: **НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ: Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату для 5-10-х класів (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, фізика, хімія, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура) 2014 р., 2015р., 2016 р.**

Освітня програма передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Розділ 4.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Вимоги до здобувачів освіти, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їх розвитку. Період життя дитини в початковій школі визначається цілісною зміною особистості, готовністю до нової ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дитини, а саме: спостережливості, допитливості, поведінки, позитивної комунікації, відповідальності, різнобічного освоєння навколишнього середовища.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального

року повинні пройти повторну комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі та розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Зберігаючи наступність із початковою школою, базова середня освіта забезпечує подальше становлення особистості, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток, формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до культури, держави, історії рідного краю, традицій.

Розділ 5.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

(Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, навчальних предметів та корекційно-розвиткових занять)

1. Навчальний план для здобувачів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) для дітей з особливими освітніми потребами розроблений на виконання Закону України «Про освіту» та Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом МОНУ від 26.07.2018 р. за № 814 (зі змінами, наказ МОН від 16.08.2019 № 917), Додаток 7.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Розподіл навчального навантаження на тиждень розроблено на основі типового навчального плану спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з порушенням опорно-рухового апарату відповідно до Додатку 7 Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 р. № 814.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані початкової освіти в Таблиці 1.

Державний стандарт початкової освіти складається з освітніх галузей: "Мовно-літературна", "Математика", "Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична", "Технологічна",

"Інформатична", "Мистецька", "Фізкультурна", які реалізуються через навчальні предмети наведені в Таблиці 1.

Інваріантна складова навчальних планів обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

розвиток пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;

розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;

формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;

створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано те, що в учнів початкової школи формуються вподобання та нахили до різних сфер, необхідно виділити більше часу на розвиток творчих здібностей, естетичних смаків, збагачення духовного світу.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2 - 4 класах - 40 хвилин, визначених Державними санітарними нормами та правилами, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів").

Повноцінність початкової освіти здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів; перелік корекційно-розвиткової роботи, зміст якої зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти, розподіл навчального навантаження у 5 класі між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення зображено у Таблиці 2.

Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом.

Модельні та/або навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, школа під час формування переліку даних програм враховув низку чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми педагоги ставили акцент на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та/або навчальних програм освітня програма є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки будуть реалізовані не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі ліцею охоплюють досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Педагоги здійснили вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» .

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор (и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	«Українська мова 5-6» клас для закладів загальної середньої освіти	О.В.Заболотний, В.В. Заболотна, В.П. Лавринчук, К.В. Плівачук, Т.Д.Попова.
	«Українська література 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкара С. І., Шило С.Б.
	«Зарубіжна література 5-6 клас» для закладів загальної	Волощук Є.В.

	середньої освіти	
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова 5-9 класи.» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П. та ін.
Математична	«Математика 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В. Якір М.С.
Природнича	«Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д. Д., Гільберт Т. Г., Колісник Я. І.
Громадянська та історична освіта	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.
Соціальна та здоров'язбережна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.
Технологічна	«Технології 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (музичне мистецтво 1 год, образотворче мистецтво 1 год)	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти	Жуковський В.М, Сіданіч І.Л, Грищук Д.Г, Губеня І.І, Лахман Н.М.
-----------------------------------	--	--

На педагогічній раді від 30.08.2022 року, протокол № 1, схвалено до використання навчальні програми, розроблені на основі модельних з наступних предметів:

1). Навчальні програми з предметів «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво», складені на основі модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л. М., Просіна О. В. Та ін..) з розподілом годин - музичне мистецтво 1 год, образотворче мистецтво 1 год.

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Обов'язково включається до календарно-тематичного планування коригуючи навчання на початку вивчення основних тем у кожному класі.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для учнів 6-10 класів окреслено у навчальному плані в Таблиці 3.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та

варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором школи. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

курси за вибором, що розширюють світоглядне спрямування школи;
індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також завдяки запровадженню в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, розвитку наскрізних умінь.

Враховуючи побажання батьків учнів та у зв'язку з тим, що у Черченській спеціальній школі навчаються та проходять реабілітацію учні з різних районів Івано-Франківської області, необхідно впровадити вивчення другої іноземної мови (німецької) в 5-10 класах. Також варіативна складова у 1-3, 2-4, 8 класах спрямована на морально-етичне виховання та впроваджено курс «Християнська етика».

Інваріантна складова навчального плану включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Метою корекції розвитку є створення та забезпечення психофізичного та особистісного розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, корекції наявних порушень розвитку та забезпечення умов для розвитку усіх психічних процесів, що сприятиме максимальній соціалізації таких дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення наявних порушень психофізичного розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

2. Подолання порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені функціональні системи розвитку.

3. Попередження появи та корекція вторинних порушень психофізичного розвитку.

4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

5. Нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової діяльностей.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція порушень психофізичного розвитку, корекція мовлення, ЛФК.

Лікувальна фізкультура спрямована на загальний фізичний розвиток організму дітей, повне або часткове відновлення порушених функцій опорно-рухового апарату, формування стійкої мотивації і потреби у збереженні і зміцненні здоров'я.

Лікувальна фізкультура проводиться у легкоатлетичному залі Черченської спеціальної школи та у плавальному басейні Рогатинської дитячо-юнацької спортивної школи Івано-Франківської обласної ради.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти: практичний психолог, соціальний педагог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури та лікувальної фізичної культури, вчитель музичного мистецтва, вчитель образотворчого мистецтва.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховуються години з фізичної культури та не враховуються години корекційно-розвиткових занять.

<i>Класи</i>	<i>Гранично допустиме тижневе навантаження на учня, год.</i>
1	20
2	21
3	22
4	22
5	25
6	28
7	30
8	32
9	32
10	32

Так, як Черченська спеціальна школа – заклад, що працює в режимі повного робочого дня, окремо розподілено навчальний час, передбачений на додаткове опрацювання навчальних дисциплін у другій половині дня, у частині виконання домашніх завдань, і становить:

<i>Класи</i>	<i>Кількість часу на день для додаткового опрацювання навчальних предметів у режимі повного дня</i>
1	
2	
3	Не більше 1 год.
4	Не більше 1 год.
5	Не більше 2 год.
6	Не більше 2 год.
7	Не більше 2 год.
8	Не більше 2 год.
9	Не більше 2 год.
10	Не більше 3 год.

Навчальний план зорієнтований на роботу учнів початкової та базової освіти за 5-денним навчальним тижнем;

Тривалість уроків: 1 клас – 35 хвилин, 2-4 класи – 40 хвилин, 5-10 класи – 45 хвилин .

Навчальні заняття організуються за семестровою системою відповідно до Структури 2022/2023 навчального року Черченської спеціальної школи схваленої на засіданні педради (протокол №1 від 30.08.2022 р.), затвердженої наказом від 31.08.2022 р. за № 31.

Навчальні екскурсії та навчальна практика проводяться протягом навчального року відповідно до Методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів викладених у Листі МОН № 1/9-61 від 06.02.08 року.

Окрім цього, у школі всім учням надаються послуги залежно від особливостей розвитку: освітні, виховні, лікувально-профілактичні, психолого-педагогічні, фізична реабілітація, професійна реабілітація, фізкультурно-спортивна реабілітація, соціальна та побутова реабілітація відповідно до Режиму роботи та Розкладу навчальних та корекційних занять, схвалених на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 30.08.2022 р.), затверджених наказом від 31.08.2022 р. за № 31.

Корекційні послуги надаються відповідно до навчальних планів, висновку інклюзивно-ресурсного центру, висновками психолого-медико-педагогічного консилиуму, а для дітей з інвалідністю ще і з урахуванням індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю,

Розділ 6

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу в початковій і базовій школі є:

1. Різні типи уроку, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

2. Дистанційне навчання, організовується відповідно до «Положення про дистанційне навчання Черченської спеціальної школи» схвалене на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 30.08.2022р.), затверджене наказом від 31.08.2022 р. за № 31.

3. Експерсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки, тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма поєднує виконання різних практичних вправ відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова експерсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та остереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття також можуть будуватися з метою

реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Особливу увагу при організації корекційно-розвиткових занять приділяють предметно-практичній та ігровій діяльності та застосовують індивідуальні та групові форми роботи.

Відповідно до викликів сучасної освіти педпрацівники впроваджують інноваційні форми і методи роботи в освітній та реабілітаційний процес.

Розділ 7

ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Впровадження Державного стандарту освіти, нових навчальних програм які мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів.

Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації, так і з боку батьків. Організація діяльності школи здійснюється на засадах Педагогіки партнерства.

До вимірювання також належать рівень виконання навчальних планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльнісні якості педагогічних працівників. Особливу увагу потрібно приділити вчителям які забезпечують реалізацію НУШ.

Введення в Україні сучасних технологій оцінювання учнів, проведення ДПА навчальних досягнень учнів, упровадження в життя ідеї стандартизації в освіті потребують широкого застосування моніторингових досліджень. Це дає можливість забезпечити кожного учня інформацією про стан його навчальної підготовки та допомогти йому в корегуванні цього стану відповідно до його запитів і потреб. Моніторингові дослідження передбачають постійне спостереження за будь-яким освітнім процесом з метою виявлення його

відповідності очікуваним результатам, визначення передумов для прийняття управлінських рішень і запровадження необхідних змін в освіті, спрямованих на підвищення її якості. Внутрішній моніторинг діяльності школи є складовою частиною системи освітнього моніторингу та здійснюється відповідно до Порядку проведення моніторингу якості освіти в Черченській спеціальній школі, схваленого на засіданні педагогічної ради (протокол № 1 від 30.08.2021 р.), затвердженого наказом від 31.08.2022 р. за № 31.

Розділ 8

НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти Постанова КМУ від 21 лютого 2018 р. № 87 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020}
2. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013 № 143 від 26.02.2020}
3. Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами Постанова КМУ від 21 серпня 2013 р. № 607.
4. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти Постанова КМУ від 30 вересня 2020 р. № 898
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»
6. Постанова головного державного санітарного лікаря України від 26 серпня 2021р №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням корона вірусної хвороби (COVID-19)»
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».
8. Наказ МОНУ від 26.07.2018 р. за № 814 (зі змінами, наказ МОН від 16.08.2019 № 917) Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

9. Наказ МОНУ від 12.06.2018 р. за № 627 Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами.
10. Модельні навчальні програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (додаток 17 до типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів освіти для дітей з ООП)
11. Навчальні програми 2014 р., для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (з усіх предметів інваріантної складової навчального плану для учнів 1-4).
12. Навчальні програми 2015, 2016 років для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (з усіх предметів інваріантної складової навчального плану для учнів 6-10 класів).
13. Програм з корекційно-розвиткової роботи (додаток 18 до типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів освіти для дітей з ООП)

14. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з порушенням опорно-рухового апарату:

- «Корекція розвитку» (Лего-конструювання). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. (Лапін А. В.) (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).
- «Корекція розвитку» (Арт-корекція). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. (Брусенська І. М.) (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).
- «Корекція розвитку» (Формування навчально-мовленнєвої діяльності учнів за допомогою казки). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. (Літинська Я. Г., Трембалович І. П.) (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).
- «Корекція розвитку» (Світ Монтесорі). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. (Дишлюк Т. Б.) (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).
- «Лікувальна фізкультура». Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. (Остапенко Т. В., Авраменко Л. Ю., Свистун Г. М.).
- «Корекція розвитку» (Корекційна ритміка) Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх

навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.
(Гладченко І.В., Шепічак О.О.)

- "Корекція розвитку" (базова) для 5-10 кл..(Чеботарьова О.В., Іоганова Н. А., Топчій Н.Г.)
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (розвиток художньо-естетичної діяльності) для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гаман Л. М., Чеботарьова О. В.).
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (арт-корекція засобами нетрадиційних видів занять) для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Крисьяк Р. Б., Чеботарьова О. В.).
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Програма корекційних занять з ЛФК для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Остапенко Т. В., Авраменко Ю. В., Свистун Г.М.).
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція емоційно-вольової сфери) для 5-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Єгорова Г. А.).

15. Програми, які використовуються для реалізації варіативної частини навчального плану

- Програма «Основи християнської етики для учнів 1-4, 7-11 класів» рекомендовано МОНУ (лист 1/2-6347 від 13.07.2010 р.)
- Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 6-10 класи (Німецька мова), затверджені наказом МОНУ 07.06.2017 р. № 804.

16. Лист МОНУ від 06.09.2022 р. № 1/10258-22 Методичні рекомендації щодо організації освітнього з особливими освітніми потребами у 2022/2023 навчальному році.

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

Зіновія САПСА

Таблиця 1
до Освітньої програми

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво*	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		22	23	23	23	91
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	5	5	5	5	20
	Лікувальна фізкультура	4	4	4	4	16
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	21	22	22	85
* або "Мистецтво" (інтегрований курс)		2	2	2	2	8

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

Зіновія САПСА

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з
порушеннями опорно-рухового апарату з українською мовою
навчанням

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у 5 класі
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Англійська мова	3
	Німецька мова	2
Математична	Математика	4
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5
	Інтегрований курс «Духовність і мораль в житті людини і суспільства»	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	1,5
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво X+Y	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом X+Y		27,5+0,5
Корекційно-розвиткова робота	Лікувальна фізкультура	3
	Корекція розвитку	2
Разом		5
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		28
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів		25
Сумарна кількість годин		33

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням
українською мовою для дітей з порушеннями опорно-рухового
апарату

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень					
		6	7	8	9	10	Разом
Мови і літератури	Класи	6	7	8	9	10	Разом
	Українська мова	4	4	3	3	3	17
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Іноземна мова	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	5
	Основи правознавства	-	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	-	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	2	8
	Геометрія	-	2	2	2	2	8
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-
	Біологія	1	2	2	2	2	9
	Географія	2	1	2	2	1	8
	Фізика	-	1	2	2	2	7
	Хімія	-	1	2	2	2	7
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	2	10
	Інформатика	1	1	1	1	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
Разом		27	29	30	31	31	148
Корекційно-розвиткові заняття	Лікувальна фізкультура	3	3	3	3	3	15
	Корекція розвитку	2	2	2	2	2	10
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	Німецька мова	1	1	1	1	1	5
	Християнська етика			1			1
Гранично допустиме навантаження		28	30	32	32	32	154

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

Зіновія САПСА

Проінеровано, пронумеровано

та скріплено печаткою 27 аркушів

Директор

Надія ШЕМБЕРКО

